

Opis

Projekt badawczy będący przedmiotem publikacji bazuje na założeniu, że wraz z rozwojem, a zwłaszcza wzrostem Przedsiębiorstw, ewoluują metody zarządzania strategicznego. Wpływ na to mają zarówno zmieniające się możliwości rozwojowe wynikające z doświadczenia, wiedzy, zasobów, jak też i inne wymagania wobec strategii, coraz bardziej formalne, a także związane z komunikacją i skuteczną realizacją. Owe zmiany nie zawsze mają charakter pozytywny. Mogą zarówno rozwijać zarządzanie strategiczne, jak i prowadzić do jego degeneracji. Celem naukowym projektu było rozpoznanie procesów ewolucji zarządzania strategicznego w toku rozwoju przedsiębiorstw, zidentyfikowanie trendów pozytywnych i negatywnych w tym zakresie i na tej podstawie zaprojektowanie modelu rozwoju metod zarządzania strategicznego odpowiedniego dla kolejnych faz ich dojrzewania.

Ankieta badawcza zawierała:

- 84 pytania w części zasadniczej,
- 4 pytania w części rekrutacyjnej,
- 11 pytań w części metryczkowej.

Pytania w kwestionariuszu pogrupowane zostały w ramach 19 obszarów badawczych, a odpowiedzi udzielne były przy wykorzystaniu skali Likerta. Otrzymane wyniki poddane zostały następnie analizom statystycznym w celu opracowania wniosków.

Zarządzanie strategiczne, rozwijane głównie w kontekście dużych firm, posiada ogromny potencjał, który może być wykorzystany oraz zaoferowany małym i średnim przedsiębiorstwom. Niniejsza monografia jest w tym aspekcie bardzo istotnym wkładem, gdyż dostosowanie teorii zarządzania strategicznego do potrzeb mniejszych firm może nastąpić tylko na podstawie intensywnych badań empirycznych i adekwatnych rekomendacji wynikających z teorii zarządzania strategicznego.

Dr hab. Justyna Światowiec-Szczepańska, prof. UE
Katedra Zarządzania Strategicznego
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Spis treści

1. Luka kompetencyjna w zarządzaniu konkurencyjnością przedsiębiorstwa	5
Wstęp (Andrzej Kaleta)	7
Rozdział 1. Wyzwania współczesnej gospodarki dla zarządzania strategicznego	11
1.1. Wprowadzenie (Andrzej Kaleta)	11
1.2. Presja koniunkturalna na współczesne zarządzanie strategiczne (Andrzej Kaleta, Anna Witek-Crabb)	13
1.3. Presja społeczna na współczesne zarządzanie strategiczne (Jarosław Ignacy, Przemysław Wołczek)	18
1.4. Presja konkurencyjna na współczesne zarządzanie strategiczne (Joanna Radomska, Letycja Sołoducho-Pelc)	25
1.4.1. Znaczenie wiedzy	26
1.4.2. Szybkość reakcji i wzrost znaczenia elastyczności przedsiębiorstw	27

1.4.3. Znaczenie budowania trwałej i elastycznej przewagi konkurencyjnej	28
1.4.4. Standaryzacja i indywidualizacja	29
1.4.5. Znaczenie innowacji	30
1.4.6. Podsumowanie	30
1.5. Presja innowacyjności na współczesne zarządzanie strategiczne (Krystyna Moszkowicz)	31
Rozdział 2. Kluczowe problemy zarządzania strategicznego	41
2.1. Wprowadzenie	41
2.2. Proces zarządzania strategicznego (Letycja Sołoducho-Pelc)	42
2.2.1. Procedura zarządzania strategicznego	42
2.2.2. Proces tworzenia strategii	46
2.2.3. Proces realizacji strategii	50
2.3. Uczestnicy procesu zarządzania strategicznego (Leon Jakubów).....	58
2.4. Forma strategii (Jarosław Ignacy, Przemysław Wołczek)	66
2.4.1. Podstawowe elementy składowe strategii i stopień jej sformalizowania	69
2.4.2. Rola wizji	72
2.4.3. Rola misji.....	74
2.4.4. Horyzont czasowy strategii	77
2.5. Treść strategii – wybór strategiczny (Andrzej Kaleta, Anna Witek-Crabb)	80
2.5.1. Wybór między strategią dywersyfikacji i koncentracji	82
2.5.2. Wybór między strategią wyróżnienia i kosztową	84
2.5.3. Wybór między strategią ekspansji i stabilizacji	87
2.5.4. Wybór między strategią rozwoju wewnętrznego i zewnętrznego	89
2.5.5. Strategie łączące różne opcje rozwojowe	92
2.5.6. Strategie oburęczne	94
2.5.7. Strategie hybrydowe	96
2.5.8. Strategie kooperencji	98
2.6. Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwach różnej skali (Przemysław Wołczek)	100
Rozdział 3. Zarządzanie strategiczne w badanych przedsiębiorstwach	109
3.1. Wprowadzenie (Andrzej Kaleta)	109
3.2. Metodyka badań (Andrzej Kaleta)	110

3.3. Proces zarządzania strategicznego (Joanna Radomska)	112
3.3.1. Pytania badawcze	112
3.3.2. Proces zarządzania strategicznego w całej badanej populacji.....	119
3.3.3. Proces zarządzania strategicznego w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach	129
3.3.4. Podsumowanie i wnioski	143
3.4. Uczestnicy procesu zarządzania strategicznego (Piotr Kuczyński, Agata Wojnicka)	145
3.4.1. Pytania badawcze	145
3.4.2. Uczestnicy procesu zarządzania strategicznego w całej badanej populacji.....	147
3.4.3. Uczestnicy procesu zarządzania strategicznego w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach	152
3.4.4. Podsumowanie i wnioski	161
3.5. Forma strategii – wyniki badań (Jarosław Ignacy, Przemysław Wołczek)	162
3.5.1. Pytania badawcze	162
3.5.2. Forma strategii w całej badanej populacji	171
3.5.3. Forma strategii w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach	179
3.5.4. Podsumowanie i wnioski	193
3.6. Treść strategii (Andrzej Kaleta, Anna Witek-Crabb)	195
3.6.1. Pytania badawcze	195
3.6.2. Treść strategii w całej badanej populacji	202
3.6.3. Treść strategii w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach	209
3.6.4. Podsumowanie i wnioski	236
Rozdział 4. Model ewolucji zarządzania strategicznego (Andrzej Kaleta)	239
4.1. Wprowadzenie	239
4.2. Specyfika zarządzania strategicznego w przedsiębiorstwach różnej skali ...	239
4.2.1. Obraz zarządzania strategicznego w małych przedsiębiorstwach	240
4.2.2. Obraz zarządzania strategicznego w średnich przedsiębiorstwach ...	245
4.2.3. Obraz zarządzania strategicznego w dużych przedsiębiorstwach	249
4.3. Kluczowe zmiany w zarządzaniu strategicznym wywołane wzrostem przedsiębiorstwa.....	254
Zakończenie (Andrzej Kaleta)	263
Załącznik 1	267
Załącznik 2	277

Bibliografia	281
Ideks	289